

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

**BESCHIKKING BETREFFENDE DE TOELAATBAARHEID
IN ADMINISTRATIEVE CASSATIE**

**nr. 16.777 van 14 juli 2026
in de zaak A. 247.565/VII-43.184**

In zake : XXXXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Piet Heyvaert
 kantoor houdend te 1060 Brussel
 Berckmansstraat 89
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN
DE STAATLOZEN

Het cassatieberoep, ingesteld op 4 maart 2026, strekt tot de cassatie
van arrest nr. 340.262 van 29 januari 2026 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het dossier van de zaak is op 13 maart 2026 aangekomen ter griffie.

Er is toepassing gemaakt van artikel 20 van de gecoördineerde wetten
op de Raad van State en van de artikelen 7 tot en met 11 van het koninklijk besluit van
30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen,
vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op
12 januari 1973.

1. In punt 5.1. van het bestreden arrest brengt de Raad voor
Vreemdelingenbetwistingen in herinnering dat een verzoek tot horen er niet toe kan of mag
strekken om het verzoekschrift uit te breiden, doch vervolgens overweegt hij in punt 5.2.:

“In de beschikking werd aangegeven dat: ‘Uit de objectieve landeninformatie die door
beide partijen wordt toegevoegd aan het administratief dossier blijkt dat er in Bulgarije
sprake is van een precaire situatie waardoor de grootste voorzichtigheid en
zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van
statushouders in Bulgarije. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar

Bulgarije is ernstig en moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd waardoor zij in zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terecht komen met belemmeringen inzake de toegang tot huisvesting of sociale bijstand en de bijna onbestaande beschikbaarheid van integratieprogramma's. Echter, er kan niet worden afgeleid dat de situatie van personen die er internationale bescherming hebben gekregen dermate ernstig is dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Bulgaarse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een individuele beoordeling van hun situatie niet meer nodig is'. Deze conclusie is gebaseerd op de objectieve landeninformatie, zoals deze wordt aangedragen door beide partijen.

Uit het rapport *AIDA Bulgarije update 2024* blijkt dat vluchtelingen dezelfde rechten hebben als Bulgaarse onderdanen. Personen die de subsidiaire bescherming kregen, hebben dezelfde rechten als derdelanders met een permanent verblijfsrecht. Van 2013 tot 2024 waren er geen integratieprogramma's. Hierdoor hadden personen met internationale bescherming een beperkte toegang tot of een beperkt vermogen om te genieten van zelfs de meest elementaire sociale, arbeids- en gezondheidsrechten. Hierdoor was de bereidheid van deze personen om in Bulgarije te verblijven dan ook beperkt. Wel bestaat er sinds 2016 een wettelijk kader, dat in 2017 werd herzien, om te voorzien in integratieprogramma's. Sinds de goedkeuring hebben slechts 133 statushouders integratiesteun gekregen, maar deze financiering was afkomstig van de Europese Unie en niet van een nationaal integratiemechanisme. Dankzij de niet-aflattende inspanningen van *UNHCR*, de *Refugee Council* en het Rode Kruis met de steun van de *SAR (State Agency for Refugees)*, hebben de districten Vitosha en Oborishte (gemeente Sofia) in 2021 en 2022 integratiesteun verleend. In 2024 werd er slechts aan 8 individuen integratiesteun verleend. In zijn verslag van april 2018 heeft de speciale vertegenwoordiger van de Raad van Europa voor migratie en vluchtelingen ook benadrukt dat, hoewel de decentralisatie van integratie-verantwoordelijkheden van de overheid naar gemeenten in principe een verstandige stap voorwaarts is, de uitvoering van die verantwoordelijkheden niet verplicht is, maar aan de gemeenten wordt overgelaten, waardoor dit vragen oproept over de doeltreffendheid van de integratiemaatregelen in Bulgarije. Dit werd geïllustreerd door het feit dat geen enkele gemeente vrijwillig integratieovereenkomsten heeft gesloten, hoewel er middelen aan hen zouden worden toegewezen voor elke vluchteling die een dergelijke overeenkomst afsluit. Rechtbanken en *human rights monitoring bodies* hebben rekening gehouden met de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in Bulgarije bij het beoordelen van de rechtmatigheid van overdrachten naar Bulgarije. Nationale rechtbanken in sommige Europese landen hebben de overdracht naar Bulgarije van personen die daar internationale bescherming genieten, stopgezet wegens de ondermaatse omstandigheden. In een zaak van 15 november 2022 oordeelde de Duitse administratieve rechtbank van Keulen dat er risico's bestaan op onmenselijke en vernederende behandeling zowel voor asielzoekers als voor begunstigden van internationale bescherming in Bulgarije. Voor begunstigden van internationale bescherming is er volgens deze rechtbank een gebrek aan bijna elke vorm van overheidssteun om de vervulling van basisbehoeften te garanderen alsook sprake van wijdverspreid racisme en intolerantie. Bovendien heeft het Comité voor de rechten van het kind (*CRC*) op 6 oktober 2021 uitspraak gedaan in de zaak *MKAH* tegen Zwitserland. Het *CRC* stelde vast dat, hoewel verzoekers in Bulgarije subsidiaire beschermingsstatus hadden gekregen, zij acht maanden in een kamp moesten leven met ontoereikende materiële omstandigheden en zonder toegang tot onderwijs of de arbeidsmarkt. Dit dwong hen Bulgarije te verlaten en steun te zoeken bij familieleden. Het *CRC* deed een aanbeveling aan Zwitserland om de beslissing om verzoeker terug te sturen naar Bulgarije te heroverwegen. De nationale migratiestrategie voor de periode

2021-2025 werd goedgekeurd, met een hoofdstuk over integratie, waarin wordt vermeld dat er beleid wordt uitgevoerd met AMIF-financiering, maar er worden geen specifieke gebieden voor verbetering opgesomd (*AIDA Bulgarije update 2024*, p. 112-113).

Vluchtelingen verkrijgen een verblijfstitel geldig voor vijf jaar, terwijl subsidiaire beschermden een verblijfstitel geldig voor drie jaar krijgen. Om deze documenten te verkrijgen dient de persoon die geniet van internationale bescherming geregistreerd te zijn in de 'civiele nationale database' (*ECTPAOH*). De registratie in het *ECTPAOH* is verplicht voor personen die internationale bescherming genieten. Op basis daarvan krijgen ze een uniek identificatienummer. Pas na deze registratie kunnen de begunstigden van internationale bescherming identiteitsdocumenten aanvragen. Om in de nationale databank te worden geregistreerd, moet iemand onder meer een woonplaats hebben. Pas erkende begunstigden die in opvangcentra hebben gewoond, mogen volgens de *SAR* echter niet langer het adres van het desbetreffende opvangcentrum als woonplaats opgeven. Sinds eind 2016 kunnen begunstigden dus geen geldig adres of domicilie opgeven, aangezien ze geen verblijfplaats kunnen huren zonder een geldig identiteitsdocument. Deze juridische 'catch 22' heeft geleid tot voortdurende wanpraktijken, waaronder valse huur- en adresregistraties om begunstigden in staat te stellen identiteitsdocumenten te verkrijgen, aangezien een geldig identiteitsdocument een voorwaarde is voor het uitoefenen van hun rechten. Na uitgebreide inspanningen van maatschappelijke organisaties werd de wet in oktober 2024 gewijzigd om pas erkende vluchtelingen en personen met subsidiaire bescherming die geen domicilieadres kunnen opgeven bij hun eerste inschrijving in het bevolkingsregister of bij het indienen van een aanvraag voor een permanent of huidig adres, de mogelijkheid te bieden zich te laten inschrijven op een officieel voorgeschreven dienstadres door de gemeente waar zij hun gewone verblijfplaats hebben gevestigd. Deze bepaling is in werking getreden op 8 december 2024 waarbij alle gemeenten verplicht zijn serviceadres(sen) toe te wijzen om vanaf 8 januari 2025 met de uitvoering van deze nieuwe regeling te kunnen beginnen (*AIDA Bulgarije update 2024*, p. 114-115).

Eind 2020 werd de wet gewijzigd om de bepaling te schrappen die voorzag in financiële steun voor huisvesting voor een periode van maximaal 6 maanden vanaf de datum van inwerkingtreding van het besluit tot verlening van internationale bescherming. In de praktijk is het echter zo dat sommige meer kwetsbare personen die internationale bescherming genieten nog steeds enkele maanden in de opvangcentra verblijven omdat er geen integratieondersteuning is. Eind 2024 verbleven 43 begunstigden van internationale bescherming in opvangcentra. (*AIDA Bulgarije update 2024*, p.123).

Toegang tot de arbeidsmarkt is automatisch en onvoorwaardelijk. Er is geen verschil tussen vluchtelingen en begunstigden van subsidiaire bescherming. Er wordt geen arbeidsmarkttoets toegepast en de toegang is niet beperkt tot bepaalde sectoren. Personen die internationale bescherming genieten, worden geconfronteerd met de gebruikelijke obstakels in verband met gebrek aan talenkennis en het daarmee samenhangende gebrek aan adequate overheidssteun voor beroepsopleiding, indien nodig (*AIDA update 2024*, p.123).

Begunstigden van internationale bescherming hebben recht op toegang tot beroepsopleidingen. Praktische obstakels kunnen worden ondervonden in verband met de toegang tot universiteiten, aangezien ze moeilijkheden hebben om bewijs te leveren van diploma's die ze al hebben behaald in hun land van herkomst. Dit is te wijten aan een gebrek aan relevante informatie over diploma's. De academische autonomie van Bulgaarse universiteiten verhinderde grotendeels de goedkeuring van gemeenschappelijke overheidsregels die voor begunstigden van internationale bescherming gemakkelijker toegang zouden verlenen, rekening houdend met hun speciale omstandigheden en beperkte mogelijkheid om officiële documenten uit hun land van herkomst te krijgen (*AIDA update 2024*, p.89).

Personen die internationale bescherming genieten, hebben toegang tot alle soorten sociale bijstand waarin de wet voorziet. De wet voorziet in dezelfde voorwaarden voor eigen onderdanen, erkende vluchtelingen of personen die subsidiaire bescherming genieten. In de praktijk kunnen personen die internationale bescherming genieten, echter geen aanspraak maken op sommige soorten sociale bijstand zonder aanvullende speciale regelingen (bv. vertolking, sociale bemiddeling), die niet zijn voorzien of gewaarborgd door de wet of institutioneel zijn vastgelegd. De lange en ingewikkelde procedures voor het indienen van sociale bijstandsaanvragen zijn zelfs voor eigen onderdanen moeilijk te overwinnen en bijna onmogelijk voor personen die internationale bescherming genieten, tenzij ze worden ondersteund door bemiddeling of bijstand op maat. Dergelijke bijstand, wordt echter volledig verleend door ngo's of steungroepen, maar is niet altijd beschikbaar vanwege capaciteits- en financieringsbeperkingen. In het algemeen dienen begunstigen van internationale bescherming vanaf de eerste dag na hun erkenning zelf hun maandelijkse ziektekostenverzekering te betalen. De minimumbijdrage bedraagt 19.13 euro (*AIDA update* 2024, p.124).

Verzoekende partij brengt thans geen nieuwe objectieve landeninformatie aan, die voormelde beoordeling doorprijkt en een andere conclusie dan deze in de beschikking van 21 oktober 2025 toelaat.”

Uit het voorgaande blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen op basis van landeninformatie die beide partijen aan hem overmaakten een analyse maakt van de algemene situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Bulgarije. Vervolgens oordeelt hij dat verzoeker geen nieuwe objectieve landeninformatie bijbrengt, die anders doet oordelen, zodat de conclusie uit de met toepassing van artikel 39/73 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ genomen beschikking van 21 oktober 2025 overeind blijft. Het uitgangspunt van verzoekers kritiek, namelijk dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de “geactualiseerde landeninformatie” die verzoeker bij zijn vraag tot horen heeft gevoegd zonder meer als niet dienstig, nuttig of ontvankelijk heeft beschouwd, is derhalve verkeerd. Verzoeker toont geen schending aan van de door hem ingeroepen bepalingen.

2. Het enige middel is, voor zover ontvankelijk, kennelijk ongegrond.

B E S L U I T :

1. Het cassatieberoep is niet toelaatbaar.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Deze beschikking is, na beraad, uitgesproken te Brussel op veertien juli tweeduizend zesentwintig, door:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Bryan Geerts,	toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Bryan Geerts

Carlo Adams